

Автор: Лисина Ева Николаевна

Книга: Тепёр ҫул та килетпёр

Рассказ: Пёлёт

– Марине! Марине, тетёп! – яла янăратса кăшкăрать Маюк инке. Марине текенни, сиччĕри хĕрача, лупас хыҫне, каска ҫине, кайса ларнă та, пуҫне каҫартса, тўпене сăнать.

«Ай-йй-йй, – шухăшлать Марине. – Юмах тĕнчи ак аҫта вăл! Анлантам! Юмахҫсем пёлёт ҫине пăхасҫĕ те унта мĕн курнине каласа кăтартаҫҫĕ!»

Чăн, тўпери пурнăҫ асамлă.

Акă, утă капанĕ пек икĕ мăн пёлёт пёр-пёрин патне ҫывхарчĕс те, вĕсен хыҫĕнчен вăрам мăйлăскер, вăрам ураллăскер тухрĕ.

– Тăрна! Тăрна ку! – палласа илчĕ а́на Марине.

Тăрна-пёлёт аялалла пăхасшăн пулчĕ. Анчах та вăрам мăя антарсан ҫĕклесси хĕн терĕ пулас, мăйне тăсса, урине ватă ҫынла шутарса, шур пёлётсем енелле васкамасăр утрĕ.

– Ку пёлётсем ҫеҫкене ларнă улмуҫҫисем пекех-ҫке, – хай аҫсен каласрĕ Марине.

Ҫав вăхăтра тўпе хĕрринчи кăвак пёлёт, катрам-катрам пăрланнă сăрт-тăва аса илтерекенскер, хăяккăн ҫаврăнчĕ те аллине туя тытнă, хура кĕпе тăхăннă «вупăр карчăк» пулчĕ тăчĕ. «Вупăр карчăк» туйипе сулчĕ, «тăрнаран» ушкăн «шур кайăк» турĕ.

Марине тĕлĕннипе хытса ларчĕ.

«Вупăр карчăк» «кайăксене» те а́рамласшăнчĕ пулас, анчах та лешсем мăнаҫлăн ҫĕкленчĕс, куҫран хăвăрт ҫухалчĕс.

Ак «Иван паттăр» курăнчĕ. «Вупăр карчăк», унран хăраса, аллисене ҫĕклерĕ, чўпĕк тĕслĕ ҫўҫне сапунпа хупларĕ, «лутра йывăҫ» пулса тăчĕ. «Иван паттăр» патне «улма ҫăпар урхамах» вĕҫсе ҫитрĕ. «Ырă ут» пёлёте кукалет. Унпа юнашар тепёр пёлёт, каснă-лартнă арăслан евĕрлĕскер, ҫитсе чарăнчĕ. Марине вырăнтан сиксе тăчĕ: «урхамахпа» «тискер кайăк» кĕҫ-вĕҫ тытăҫса ўкĕҫ. Хăшĕ ҫĕнтерĕ-ши? «Арăсланĕ» хăравҫаскер пулчĕ иккен, «урхамаха тапăнмарĕ вăл, хўрине хĕстерсе, каялла чакрĕ.

Акă ҫума-ҫумăн «хĕрачасем» лараҫҫĕ. Вĕсем тĕлне шупка кĕрен вак пёлётсем ҫакăннă.

«Кĕрхи ҫулҫасем-ши кусем?»

«Хĕрачасем» хăлаҫланчĕс, «ҫулҫасене» тытса, тутăр туса ҫыхрĕс. Пёр «ҫулҫи», тĕттĕм кĕренни, шупкаланчĕ, шуралчĕ, «чĕнтĕрлĕ пиҫикхи» пулса, хĕвел тухакан енне шурĕ. «Хĕрачасем» «кăн-кăвак шыв» хĕрне карталанса анчĕс. Хăшĕсем «шыва» чупса кĕрсе кайрĕс. «Шыв» ҫăлпар серпĕнчĕ. Ыттисем «ҫыран» леш енчи «пас тытнă хунав вăрман» енне аллисене тăсрĕс.

– Кша! Кша! Куҫ умĕнчех чĕппе тыттарса ярать! – илтĕнчĕ каллех Маюк инке сасси.

Ҫак сăмахсем Марине хăлхине те кĕчĕс. Ана амăшĕ ҫăх чĕппи сыхлама кăларманчĕ-и?

Марине ун-кун пăхкаларĕ. Чĕпсем курăнмаҫҫе. Пуҫ тĕлĕнче хурчăка ярăнать.

– Кша! Кша – кăшкăрчĕ Марине те.

Ҫăх йамра айне пытаннă-мĕн. Чĕпписене ҫуначĕпе хупăрланă. Марине вăрам хулă илчĕ те, ҫиллемес чĕп амăшĕ хай ҫине сиксе ларасран сыхланса, а́на аякĕнчен тĕртрĕ.

– Ларакан ҫăхха мĕншĕн тăрмалан-ха? – тарăхрĕ Маюк инке.

– Шутласа пăхас! Пурте пур-ши?

Марине ҫăхха сылтăм енчен, сулахай енчен, кăкăрĕнчен чышрĕ, лешĕн кашни тĕкĕ вирелле ҫекленчĕ. Ура ҫине тăратрех а́на хĕрача. Вăл чĕпсене шутлама пуҫларĕ, анчах лешсен йышĕ кашнийĕнчех тĕрлĕрен тухрĕ. Юлашкинчен Марине вуникке ҫитерчĕ те: «Пурте пур», – терĕ.

Хĕрача каллех каска ҫине кайса ларчĕ. Пуҫне ҫĕклерĕ, тўпене тинкерчĕ.

– Ай-яй-яй! – тёлёнчэ Марине.
Пёлёт каллех улшанна!

Все тексты взяты из открытых источников и выложены на сайте для не коммерческого использования.
Все права на тексты принадлежат только их правообладателям.